

Regionfullmäktiges protokoll

Sammanträdet den 26 april 2017

§ 34

Styrelsens beredning av fullmäktiges beredningars gemensamma verksamhetsrapport 2016

Dnr 1180-2017

Ärendebeskrivning

I enlighet med den av fullmäktige fastställda planerings- och uppföljningsprocessen lämnade regionala beredningen sin verksamhetsrapport för 2015 till fullmäktige 23-24 november 2016. Fullmäktige beslutade att överlämna rapporten till styrelsen för beredning.

Inledning

Samtliga fullmäktiges beredningar (hälso- och sjukvårdsberedningarna, programberedningen samt regionala beredningen) har under verksamhetsåret 2016 haft ett gemensamt uppdrag: *Vilket behov har norrbottningarna av dialog med landstingspolitikerna?* Beredningarnas slutsatser, utifrån sina respektive perspektiv (medborgare, patient/närstående, näringsliv/organisationer), redovisas i en gemensam rapport.

Beredningarnas slutsatser i rapporten

Hälso- och sjukvårdsberedningarna

- Det finns ett generellt behov av dialog med förtroendevalda i landstinget som sträcker sig över en stor variation av aktuella frågor.
- Landstinget ska använda medborgardialog i ett skede där resultatet har möjlighet att bli en del av beslutsunderlaget i ett ärende.
- Metoderna för landstingets medborgardialoger måste anpassas efter de aktuella frågorna och dess målgrupper.
- Det finns ett behov av att landstinget upprättar en tydlig ingång för medborgare som vill ha dialog och att den är väl känd.
- Landstinget ska säkerställa att återkoppling sker till de medborgare som medverkat vid dialog.
- Det finns ett behov av att informera om vilka ansvarsområden som ingår i landstingets uppdrag.

Programberedningen

- Det finns ett behov av att landstinget i större utsträckning använder sig av medborgardialog som metod för såväl förtroendevalda som verksamhetsföreträdare.
- Landstinget måste utveckla och informera allmänheten om kanaler för medborgardialog med förtroendevalda och verksamhetsföreträdare.

PROTOKOLLUTDAG

- Landstingets två länsråd och liknande samverkansforum behöver utveckla sina metoder från utbyte av information till dialog.
- Det finns ett behov av att landstinget gör en översyn av sina samverkansforum för att säkerställa att alla patientgrupper kommer till tals.
- Det finns ett behov av riktlinjer för hur beredningarnas ledamöter vidareför information om viktiga frågor som medborgarna uppmärksammat vid dialog.
- Landstinget måste säkerställa att återkoppling sker i så stor utsträckning som möjligt till de medborgare som medverkat vid dialog.

Regionala beredningen

- Det finns ett stort behov av dialog med landstingspolitiken hos de regionala aktörerna i Norrbotten.
- Det finns behov av en tydligare ägarstyrning och en ökad närvaro av politiken i dialogen med landstingsägda bolag.
- För ett framgångsrikt Norrbotten måste landstinget ha en tydlig roll och strategi i främjandet av samverkan och dialog. Det är viktigt att politiken träffar regionala aktörer, stora och små, inom olika branscher.

Yttrande

Regionstyrelsen föreslås lämna följande yttrande och beslutsförslag till fullmäktige:

Hälso- och sjukvårdsberedningarna/Programberedningen

Inom hälso- och sjukvårdsområdet finns det ett flertal pågående aktiviteter som syftar till att stärka medborgarnas inflytande och möjlighet till dialog med Region Norrbotten. Nedan ges en redovisning av dessa i relation till de slutsatser som hälso- och sjukvårdsberedningarna och programberedningen lämnat i sina verksamhetsrapporter för 2016.

Behov av dialog med förtroendevalda/verksamhetsföreträdare och anpassade metoder för medborgardialoger

Regionstyrelsen delar beredningarnas uppfattning om behovet av medborgardialog i olika former och mellan olika företrädare och målgrupper. En välfungerande medborgardialog ger ökad kunskap, stärker demokratin, ger bredare beslutsunderlag och är en källa till förbättringsarbete i verksamheten. Styrelsen anser också att det finns behov av att utveckla olika former av medborgardialog och att anpassa dessa efter aktuell fråga och målgrupp. I detta sammanhang vill styrelsen lyfta fram Regionens pågående arbete med att ta fram en policy för medborgardialog som kommer att behandla dessa frågor.

Även den länsgemensamma handlingsplanen för patient- och brukarmedverkan betonar att medverkan ska finnas på alla nivåer (system, verksamhet och individ) så att hela organisationen systematiskt använder medborgares, patienters och anhörigas kunskap och erfarenheter. Dessa grupper ska enligt styrelsen betraktas som medaktörer och finnas med i såväl utvecklingsaktiviteter som ledningssammanhang. Utöver dagens två patientråd på systemnivå (läns pensionärsråd och tillgänglighetsråd), finns det idag även patientråd vid samtliga länets sjukhus. Styrelsen anser dock att det på alla nivåer finns behov av utveckling för att målet i handlingsplanen ska nås; patienter och brukare medverkar aktivt på alla nivåer för att uppnå ökad kvalitet, effektivitet och patientsäkerhet.

Återkoppling till medborgare som medverkat vid dialog

Styrelsen är medveten om att återkoppling är en viktig del av medborgardialogen och att olika frågor kan kräva olika metoder för återkoppling. Frågan om återkoppling ingår därför som en del i arbetet med framtagandet av policyn för medborgardialog.

Tydlig ingång för medborgardialog och information om ansvarsområden

När det gäller den bredare allmänhetens möjligheter att lämna synpunkter och ha dialog med förtroendevalda och verksamhetsföreträdare inom Region Norrbotten instämmer styrelsen med beredningarna att det finns behov av att tydliggöra ingångar för detta. Styrelsen anser därför att detta bör ingå som en del i arbetet med att ta fram en policy för medborgardialog.

Regionen har också påbörjat ett arbete med att komplettera systemet för avvikelshantering, Synergi, med en medborgarmodul. Syftet är att skapa en mer effektiv hantering av synpunkter från patienter och medborgare, något som styrelsen ser positivt på. När medborgarmodulen i Synergi har införts bör detta kommuniceras på lämpligt sätt så att ingången blir känd för allmänheten.

I och med Region Norrbottens nya uppdrag och ansvarsområden anser styrelsen att det är av vikt att det finns enkel och lättillgänglig information om detta, företrädesvis på webben.

Möjlighet att bli en del av beslutsunderlaget

Regionstyrelsen anser att det är viktigt att resultatet av medborgardialoger används till att bredda beslutsunderlag. Även denna fråga kommer därför att hanteras generellt inom ramen för det pågående arbetet med framtagande av policy för medborgardialog.

Riktlinjer för beredningarna gällande återkoppling

Regionstyrelsen delar beredningarnas uppfattning om behovet av riktlinjer för beredningsledamöterna när det gäller vidareföring av information från sina genomförda dialoger. Styrelsen anser att det är rimligt att denna fråga behandlas i anslutning till det pågående arbetet med policyn för medborgardialog.

Översyn av samverkansforum för att säkerställa att alla patientgrupper kommer till tals och utveckling från informationsutbyte till dialog

Styrelsen anser att arbetet med patientmedverkan i Regionen ska ske på individ-, verksamhets- och systemnivå i enlighet med den läns gemensamma strategin för patient- och brukarmedverkan från 2015 och den tillhörande handlingsplanen från 2016. I handlingsplanen finns förslag på olika metoder och arbetssätt för varje nivå i syfte att det ska vara enkelt att hitta bra modeller som kan användas för dialogen med medborgare, patienter och anhöriga systematiskt i arbetet.

Styrelsen vill lyfta fram att det pågår en översyn av de två regionövergripande patientråden; läns pensionärsrådet samt tillgänglighetsrådet, avseende utveckling av uppdrag och arbetssätt. Under fjolåret fick råden bli en möjlighet att på olika sätt delta och inkomma med synpunkter på arbetet med den strategiska planen, med utvärderingen av den kommunaliserade hemsjukvården och med arbetet med "Min plan". Den nya inriktningen framöver kommer att vara att använda råden som dialogpartner under pågående arbetsprocesser på systemnivå. Utöver detta kommer Region Norrbotten, tillsammans med länets kommuner, att etablera ett gemensamt patient-

/brukarråd på länsövergripande nivå med start 2018 i syfte att förbättra och utveckla samverkan.

Regionala beredningen

Styrelsen vill här inledningsvis framhålla att bildandet av Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig innebär nya uppdrag. Ett är det regionala politiska företräderskapet och att samverka med länets aktörer för regionens utveckling. Det finns redan idag en samverkan med många olika aktörer, men denna behöver utvecklas, vilket beredningen också uppmärksammat. Styrelsen har därför den 13 december 2016 beslutat att starta projektet ”Samverkan och dialog” under 2017-2019. Syftet med projektet är att skapa förutsättningar för kommunikation, mötesplatser och strukturer för påverkansarbete.

Regionala aktörers behov av dialog

Styrelsen är medveten om vikten av dialog med aktörer inom det regionala utvecklingsområdet som kommer av det nya uppdraget. En stor del av arbetet kommer att handla om att skapa arenor för samverkan mellan de aktörer som tillsammans arbetar för länets tillväxt. En viktig del i projektet ”Samverkan och dialog” är att hitta mötesplatser för att samla, lyssna och engagera länets aktörer där syftet är att diskussioner och dialoger ska resultera i ökad samverkan. Styrelsen vill i detta sammanhang påpeka att beredningens verksamhetsrapport har bidragit med viktig kunskap till projektet som kan ligga till grund för valet av kommande aktiviteter.

Tydligare ägarstyrning och ökad närvaro av politiken

Regionstyrelsen ansvarar för den operativa ägarstyrningen av kommun- och regionägda bolag. Ägarstyrningsprocessen består av ett antal steg. Den inleds på hösten med bolagsdialog på tjänstepersonnivå. I december beslutar regionstyrelsen om förslag till ägardirektiv. Dessa diskuteras sedan av samtliga ägare vid ägarsamråden som sker i februari och mars. Därefter avslutas ägarstyrningsprocessen med årstämmor där styrelse och ägardirektiv fastställs. Det har under det senaste året framkommit att ägarstyrningsprocessen behöver kompletteras med en ägardag under hösten med syfte att föra dialog mellan samtliga ägare och bolagen. Ett önskemål var att dialogen bör genomföras innan förslaget till ägardirektiv fastställs av regionstyrelsen. En sådan dag genomfördes i december 2016 då samtliga ägare fick träffa bolaget och ta del av deras utmaningar och framtida möjligheter.

Tydlig roll och strategi i främjandet av samverkan och dialog

Det krävs samverkan med många aktörer för att fånga upp behov och frågor som är viktiga för länet. En stor del av Regionens arbete kommer således att handla om att skapa arenor för samverkan mellan de aktörer som tillsammans skapar förutsättningar för tillväxt. Det regionala företräderskapet handlar om att få med sig andra aktörer.

Styrelsen anser att Regionens aktörer behöver en gemensam förståelse för vad som behöver göras och att det är viktigt med ett samtalsklimat som kan leda till gemensamma handlingar. Berörda aktörer måste därför bjudas in till diskussioner om målbilder och strategier. Regionen genomför besök till samtliga kommunfullmäktige i länet under 2017 i syfte att berätta mer om Regionens nya uppdrag som regionalt utvecklingsansvarig och föra en dialog kring hur Region Norrbotten på olika sätt kan samverka mer med kommunerna.

Styrelsens förhoppning är också att projektet ”Samverkan och dialog” ska lyckas skapa de förutsättningar som krävs för kommunikation, mötesplatser och strukturer för påverkansarbete.

Uppdrag

Mot bakgrund av det redovisade avser regionstyrelsen att vidta följande åtgärder:

Följa upp arbetet med en policy för medborgardialog.

- Säkerställa att riktlinjer för beredningarnas återkoppling finns med i arbetet med policyn för medborgardialog.
- Säkerställa att det finns tydlig information på norrbotten.se om ingångar för dialog med regionens företrädare (verksamhetsföreträdare, politiker).
- Säkerställa att vid behov initiera utveckling av nya kanaler för medborgardialog.
- Säkerställa att det på norrbotten.se finns tydlig och lättillgänglig information om Region Norrbottens uppdrag och ansvarsområden.
- Följa upp arbetet med implementeringen av ”Handlingsplan för patient- och brukarmedverkan i Norrbottens län” för att säkerställa att spridning sker och att regionen på alla nivåer utvecklar arbetet med medborgar-, patient- och anhörigmedverkan.
- Säkerställa att mötesplatser för regionala aktörer för samverkan och påverkansarbete har etableras.

Uppföljning

Regionstyrelsen kommer att följa upp och rapportera vidtagna åtgärder i de frågor som beredningarna aktualiserat och under år 2018 presentera dessa på en återföringsdag för fullmäktiges beredningar där det också finns utrymme för dialog och frågeställningar.

Styrelsens förslag till beslut

- 1 Regionstyrelsens beredning av den gemensamma verksamhetsrapporten 2016 för hälso- och sjukvårdsberedningarna, programberedningen och regionala beredningen godkänns.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.